

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	5
Źródła	8
Przeciwnicy: świat grecki i Macedonia w IV wieku – polityka – ideologia – demografia.....	15
Macedonia.....	15
Dom Argeadów	17
Filip, syn Amyntasa	20
W stronę Grecji – Tesalia.....	24
Ateńskie obawy	29
Polityka drobnych kroków: wojna święta i podbój Chalkidyki ...	30
Teby i Beocja	43
Ateny.....	57
Przemiany wojskowości greckiej u schyłku epoki klasycznej	69
Zbrojni w sarissy „barbarzyńcy” z północy kontra obrońcy świata polis?.....	69
Armie obywatelskie nowego typu	72
Armia macedońska	75
Armie greckie	83
Innowacje militarne: szyk ukośny	88
Innowacje militarne: uzbrojenie	89
Marsz ku wojnie.....	93
Decydujące starcie	106
Stosunek sił	107
Na polu bitwy	116

Pobojowisko.....	130
W obozie sprzymierzonych	135
Filip i Ateny	136
Teby i Beocja	142
Ostatnia misja	144
Z dala od Aten i Teb.....	147
Sparta	151
Przymierze Hellenów.....	153
Dziedzictwo	160
Aneksy	164
Aneks 1 – Chronologia i kalendarz.....	164
Aneks 2 – Hellenika z Oksyrynchos o ustroju beockim w 395 roku	166
Aneks 3 – Opisy bitwy pod Cheroneją w źródłach antycznych	168
Aneks 4 – Filip II i jego hetajrowie. Świadectwo Teopompa.....	173
Mapy	184
Bibliografia	189
Indeks osób	198
Indeks nazw geograficznych.....	205
Spis ilustracji.....	209
Spis map.....	212

Bitwa pod Cheroneją jest jedną z najgłośniejszych batalii starożytności. Latem 338 roku p.n.e. na polach pod Cheroneją władca Macedonii Filip II pokonał siły koalicji państw greckich, głównie Aten i Teb. Przez wiele lat cheronejska wiktoria uchodziła za symboliczny kres niepodległości Grecji. Cheroneja to także narodziny potęgi Macedonii, której władca stał się niekwestionowanym panem całej Hellady. Nakreśliwszy po zwycięstwie cheronejskim główne zasady porządku w Grecji i zapewniwszy sobie wsparcie zdecydowanej większości Hellenów Filip II mógł rozpocząć największą wojnę swego życia – wyprawę przeciwko Persji. Los sprawił, że poprowadził ją jego syn, Aleksander, który w kilka lat po macedońskim triumfie pod Cheroneją stał się władcą połowy cywilizowanego świata.